

#MEI 2016

E-ZINE OPERATIONELE INFORMATIE BIJ INCIDENTEN EN GEVAARLIJKE STOFFEN

Alles wat je moet weten over OIGS

Foto: Rotterdam Partners, Worcflow

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Operationele Informatie bij incidenten met Gevaarlijke Stoffen: op naar CRP 2.0?	4
“Zoeken naar synergie voor overheid en bedrijven”	6
Veiliger brandweeroptreden met ‘big data’	7
Mario Groenendijk, Gezamenlijke brandweer: “Bedrijfsdeskundige is belangrijke schakel”	8
Informatiebeveiliging belangrijke eis voor bedrijven	9
“Informatiesysteem niet primair voor handhaving”	10
“Een veilige haven is meer dan veilige scheepvaart”	11
“Operationeel informatiesysteem moet gebruikers ontzorgen”	12

Colofon

Dit is een uitgave van de Veiligheidsregio
Rotterdam-Rijnmond

Contact

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
Postbus 9154, 3007 AD Rotterdam
Wilhelminakade 947, 3072 AP Rotterdam

www.vr-rr.nl
info@vr-rr.nl

Volg ons online

[f /veiligheidsregiorr](#)
[@Vr_RR](#)
[/veiligheidsregiorr](#)

‘Transparantie voor je eigen veiligheid’

In de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) wonen ruim 1,2 miljoen inwoners verspreid over vijftien gemeenten. Er zijn 94 brzo-bedrijven gelegen in het Rijnmondse. Deze bedrijven verwerken gevaarlijke stoffen en behoren tot de meest risicovolle bedrijven in Nederland. Aanvullend hierop zijn er nog een behoorlijk aantal bedrijven met opslag of verwerking van gevaarlijke stoffen binnen onze regio die niet onder de brzo-verplichting vallen. Als op een van deze bedrijfsterreinen een incident plaatsvindt, is het belangrijk voor de hulpverleningsdiensten goed geïnformeerd ter plaatse te gaan om het incident zo goed en veilig mogelijk te bestrijden.

Dit betekent dat de brandweer onder andere wil weten welke (ramp)scenario's denkbaar zijn en om welke en hoeveel gevaarlijke stoffen het gaat. Ook is het belangrijk om informatie over de door het bedrijf getroffen maatregelen, aanwezige en geactiveerde blusvoorzieningen, de BHV-organisatie en of er nog mensen op het terrein aanwezig zijn snel in te kunnen zien. Om de benodigde operationele informatie structureel te kunnen organiseren en het beheer van deze informatie te borgen, is goede afstemming en samenwerking met diverse externe partijen een cruciale randvoorwaarde.

Hiervoor zijn we het project Operationele informatie bij incidenten met gevaarlijke stoffen (OIGS) gestart. Het gaat daarbij om het aanpassen van de huidige werkwijze aan de eisen van deze tijd en de daarbij behorende ontwikkelingen. Om het benodigde draagvlak en de betrokkenheid van de vele stakeholders bij dit project te borgen, worden deze partijen al bij aanvang van het project gevraagd hun belangen te delen.

Om de veiligheid van Rijnmond en de hulpverleners te waarborgen is het van belang een goed werkend 'systeem' (technisch en organisatorisch) in de organisatie in te bedden. Het systeem is gericht op het eenduidig en op gebruiksvriendelijke wijze beschikbaar stellen van de operationele informatie over incidenten en rampen met gevaarlijke stoffen op bedrijfsterreinen. Onderdeel van het project is de inhoudelijke actualisatie van het Rampbestrijdingsplan Brzo en de onderliggende rampbestrijdingskaarten per bedrijf, zodat ook deze informatie beter past bij de behoeften van de operationele functionarissen.

Arjen Littooi
Algemeen Directeur VRR

De bredere doelstelling waar dit project een bijdrage aan levert, is het realiseren van een effectieve incidentbestrijding door de operationele hulpverleningsdiensten 24/7 te bedienen met de juiste, actuele en gewenste informatie bij incidenten met gevaarlijke stoffen. De operationeel functionarissen betrokken bij een inzet hebben dezelfde informatiepositie, dit is niet afhankelijk van de organisatie waarvoor zij werken.

Ilja Arends - Projectleider OIGS (VRR)

Operationele Informatie bij incidenten met Gevaarlijke Stoffen: op naar CRP 2.0?

Het is alweer ruim twintig jaar geleden: het inferno bij CMI aan de Keileweg. De brand in een loods volgepakt met uiteenlopende chemicaliën was de aanleiding voor het opzetten van het Centraal Registratiepunt gevaarlijke stoffen (CRP). Dat moest de hulpdiensten bij brandmeldingen in bedrijven snel inzicht geven in de hoeveelheden opgeslagen gevaarlijke stoffen en hun risico's. Anno 2017 is het CRP toe aan een stevige upgrade. Want het systeem is verouderd en de ontsluiting van gegevens voor operationele functionarissen is niet optimaal. Ook de benodigde informatie voor rampenbestrijding vraagt om optimalisering van de werkwijze. De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond buigt zich samen met andere veiligheidspartners en het bedrijfsleven over de vraag aan welke eisen een nieuw informatiesysteem moet voldoen. In deze nieuwsbrief leest u meer over 'project Operationele Informatie bij incidenten met Gevaarlijke Stoffen' (OIGS).

Waarom een nieuw systeem?

Ilja Arends-Leppers is namens de VRR projectleider voor de ontwikkeling van een nieuw informatiesysteem. Zij licht toe wat de huidige knelpunten zijn: "Het CRP is qua techniek verouderd en daardoor lastig te beheren. Ook voor de rampbestrijdingskaarten zoeken we naar een structurele verbetering en de toegankelijkheid van de informatie tijdens de operationele inzet zal eveneens verbeterd moeten worden. Voor operationele functionarissen is het niet eenvoudig ten behoeve van hun beeld-, oordeels- en besluitvorming selectief relevante gegevens uit meerdere databases te halen. De stoffenlijsten zoals die nu per bedrijf in CRP zitten, zijn te uitgebreid en te onoverzichtelijk. Een derde reden voor een nieuwe aanpak is dat, zowel voor het CRP als de rampbestrijdingskaarten, informatie nu alleen beschikbaar is voor een selectie bedrijven. CRP bevat gegevens van circa 60 bedrijven met opslagloodsen voor grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen en circa 30 hogedrempel inrichtingen volgens het Besluit risico's zware ongevallen. Onze wens is een laagdrempeliger systeem, dat ook inzicht geeft in de aanwezige stoffen bij bedrijven met een minder hoog risicoprofiel. Ook bij kleinschaliger opslag is

het voor de brandweer essentieel om te weten welke gevaarlijke stoffen zij kunnen verwachten, zodat zij onderweg al beslissingen kunnen nemen over de juiste aanpak van het incident.”

Bedrijven verantwoordelijk voor input

Een belangrijke randvoorwaarde bij de ontwikkeling van een nieuw systeem, is dat de bronhouder van de informatie zelf de mogelijkheid heeft om de eigen informatie te actualiseren. Ilja Arends legt uit dat de bedrijven in de hogere risicoklassen volgens de Brzo-regelgeving verplicht zijn de informatie voor de rampenbestrijding en relevante stofgegevens te delen met de hulpdiensten. “Ons primaire doel is nu een zo groot mogelijk draagvlak bij de

bedrijven te realiseren en de wensen en eisen van de sector te inventariseren. Hoe vinden de bedrijven dat een nieuwe systematiek eruit moet zien? Welk belang en welke meerwaarde zien zij zelf in het OIGS? Kunnen we de taart vergroten, zodat bedrijven en overheid OIGS als een gezamenlijk project met een gezamenlijk belang zien?”

Stand van zaken

De ontwikkeling van een nieuw systeem gaat niet over één nacht ijs. Het project start met een inventarisatiefase, met daarbinnen drie deelprojecten die voor de zomer moeten zijn afgerond. Ten eerste wordt beoordeeld welke informatie beschikbaar is bij de bedrijven en

welk deel daarvan nodig is ter ondersteuning van een effectieve operationele inzet. Ten tweede wordt een stakeholdersanalyse uitgevoerd. Wie zijn de gebruikers van de informatie en wat zijn hun rollen en belangen? Ten derde wordt de huidige werkwijze beschreven en worden de mogelijkheden voor verbetering onderzocht. Hiertoe zal de projectgroep bij andere veiligheidsregio's een marktverkenning uitvoeren naar mogelijk geschikte werkwijzen (zowel technisch als organisatorisch). Ook de werkwijze over de grens, in de haven van Antwerpen, wordt beschouwd. Alle beschikbare ervaringen elders worden meegenomen in het project zodat de VRR-projectorganisatie hiervan kan leren. ♦

Ilja Arends vat samen: “Een nieuw CRP, wellicht onder een andere naam, is er dus niet van vandaag op morgen. De reikwijdte van het project is voorlopig beperkt tot inventarisatie en analyse van wensen en eisen en de gebruikersomgeving. Pas in een volgende fase richten we ons op het daadwerkelijk bouwen en beproeven van een systeem.”

Annemarie van Daalen - Directeur Risico- en Crisisbeheersing (VRR)
en Erwin de Bruin - Afdelingshoofd industriële veiligheid (VRR)

“Zoeken naar synergie voor overheid en bedrijven”

Een nieuwe versie van het CRP moet zowel de belangen van de overheid als de bedrijven dienen en moet de administratieve last voor het bedrijfsleven beperken, vindt Annemarie van Daalen, directeur Risico- en Crisisbeheersing bij de VRR en opdrachtgever voor het project OIGS. Zij wijst erop dat bedrijven die vallen onder het Brzo de wettelijke verplichting hebben om continu een actuele stoffenlijst beschikbaar te hebben. De regelgeving vermeldt geen eisen voor de manier waarop zo'n lijst moet worden beheerd en aangeleverd. Het CRP in Rotterdam-Rijnmond is een praktische elektronische oplossing, maar het is volgens Van Daalen niet het ideale systeem.

“Met het CRP is al veel winst geboekt ten opzichte van de methodiek daarvoor. Toen bewaarden bedrijven papieren stoffenlijsten in noodkastjes aan de bedrijfsgevel of het hek. Actueel waren die lijsten lang niet altijd. Bovendien was niet gegarandeerd dat je bij een calamiteit nog veilig bij het kastje kon komen. Digitalisering helpt enorm bij het up to date houden en ontsluiting van de informatie kan al op afstand. Toch lost een digitaal systeem niet automatisch alle problemen op. Ook dan zijn nauwkeurige invoer en frequente actualisatie kritisch.”

Volgens Van Daalen is het van belang dat bedrijven en overheid samen naar synergie zoeken bij de ontwikkeling van een nieuw systeem. “Ik zie drie belangen voor snelle informatielevering vanuit een digitale omgeving: de veiligheid van omwonenden en het milieu, de veiligheid van de hulpverleners en het belang van het bedrijf. Bedrijven zijn nu eenmaal verplicht hun voorraden gevaarlijke stoffen goed te documenteren en die informatie beschikbaar te stellen. Maar hun core business is geld verdienen met hun bedrijfsproces en dus willen ze geen extra administratieve lasten.

Als we daarom de bedrijven kunnen helpen met een overzichtelijk en goed functionerend systeem dat hen weinig energie kost voor beheer, zijn overheid en bedrijfsleven daarbij beiden gebaat. De bedrijven voldoen aan hun verplichting en hebben zelf ook voortdurend een actueel overzicht op hun voorraden en de brandweer krijgt snel en overzichtelijk de informatie die zij nodig heeft. In het overleg met de bedrijven proberen we die synergie te benadrukken.”

Informatiebehoefte verschilt

Erwin de Bruin van de afdeling industriële Veiligheid van de VRR stelt vast dat het CRP in de loop der tijd ook min of meer het karakter heeft gekregen van een toezichtinstrument. Dat komt omdat het door zijn opzet en presen-

tatie van gegevens voor dat doel meer geschikt is dan als gegevensbron voor de uitrukdienst bij incidenten. De Bruin: “Een nieuw systeem moet het mogelijk maken om verschillende doelgroepen geautomatiseerd te voorzien van gegevens die zij voor hun functie en taken nodig hebben. Alleen al binnen de brandweerkolom verschilt de informatiebehoefte. Een bevelvoerder heeft voor het bepalen van zijn eerste inzet andere gegevens nodig dan een officier van dienst of een adviseur gevaarlijke stoffen die later aansluit bij de incidentbestrijding en die veel meer details over de opgeslagen stoffen wil weten. Die differentiatiemogelijkheid zit niet in het huidige CRP. Doelgroepspecifieke presentatie van gegevens is een voornaam aandachtspunt bij de ontwikkeling van een nieuw systeem.” ♦

“Het is van belang dat bedrijven en overheid samen naar synergie zoeken bij de ontwikkeling van een nieuw systeem.”

Annemarie van Daalen

Theo Engering - Chemisch adviseur (VRR) en Ingrid van Rossum - Portefeuillehouder Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen bij de brandweer)

Veiliger brandweeroptreden met 'big data'

Informatiegestuurde incidentbestrijding is de realiteit van de hedendaagse brandweerorganisatie. Maar welke informatie hebben brandweerfunctionarissen nu precies nodig als het incidenten met gevaarlijke stoffen betreft? Dat is volgens Ingrid van Rossum, portefeuillehouder Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen bij Brandweer Rotterdam-Rijnmond, de kernvraag voor de rode kolom bij de vernieuwing van het CRP.

"Het gaat het om meer informatie dan alleen het soort en de hoeveelheid stoffen die in een bedrijf liggen opgeslagen. Het is ook belangrijk te weten welke stoffen waar in het bedrijf liggen, of er stoffen zijn die met elkaar kunnen reageren en wat de veilige benaderingsroute is. Brandweerlieden zijn doeners en hebben nog wel eens de neiging om bij een brandmelding door te rijden tot ze voor de deur van het pand staan. Als je vooraf weet dat op het incidentadres allerlei gevaarlijke stoffen worden verwerkt of opgeslagen, kan het verstandig zijn het pand bovenwinds te benaderen en op enige afstand de zaak even te overzien en een plan te maken. Ideaal zou zijn als we de gegevens over de aanwezige stoffen zouden kunnen combineren met andere informatiebronnen, zoals bereikbaarheidskaarten en rampbestrijdingsplannen. Big data kan helpen het brandweeroptreden veiliger en effectiever te maken. Maar die informatie moet wel goed worden georganiseerd in tijd en tempo. Wie heeft welke info op welk moment nodig? En wat is wel relevante informatie en wat niet? We moeten voorkomen dat onze mensen in de veelheid aan gegevens verdwalen."

Dat is volgens Adviseur Gevaarlijke Stoffen Theo Engering precies het probleem dat hij met het huidige CRP ervaart. Het systeem is in zijn ogen niet gebruiksvriendelijk en het zoeken naar relevante gegevens kost veel tijd. "Terwijl ik onderweg ben naar het incident, laat ik de tweede piket-AGS als back-office op de achtergrond uitzoeken wat de aard van het bedrijf is en welke stoffen aanwezig zijn. Er zijn nu betere applicaties om informatie meer vraaggericht te ontsluiten en te combineren met andere relevante info uit bijvoorbeeld het

rampbestrijdingsplan. Eenduidiger en meer vraaggestuurde ontsluiting van relevante data is onze grote wens. Eenduidigheid gaat onder andere over terminologie en benamingen. Nu stuiten we nog wel eens op verschillende omschrijvingen. Waar het CRP spreekt over loods A, staat in het rampbestrijdingsplan loods Alfa. Dat kan interpretatieproblemen geven. Centraal voor ons staat dat we behoefte hebben aan een informatietool die ons ontzorgt. Alle tijd en energie die we niet hoeven te stoppen in het moeizaam uitpluizen van informatie, kunnen we besteden aan de bestrijding van het incident." ♦

"Als je vooraf weet dat op het incidentadres allerlei gevaarlijke stoffen worden verwerkt of opgeslagen, kan het verstandig zijn het pand bovenwinds te benaderen en op enige afstand de zaak even te overzien en een plan te maken."

Theo Engering

Foto: Dennis van Wingerden

Mario Groenendijk - Accountmanager bedrijven (Gezamenlijke Brandweer)

“Bedrijfsdeskundige is belangrijke schakel”

Hoe meer informatie de uitrukdienst ter beschikking heeft, hoe beter, maar het moet wel handelbaar blijven en goed geïnterpreteerd worden. Aldus Mario Groenendijk van de Gezamenlijke brandweer. De GB heeft in haar werkgebied heel wat chemiebedrijven en opslagloodsen waar bijna alle denkbare gevaarlijke stoffen in grote of kleinere hoeveelheden aanwezig zijn.

en kunnen precies uitleggen wat er brandt en wat de risico's en escalatiekansen zijn. Die informatie op locatie is echt onmisbaar voor onze besluitvorming en tactiek. Bij opslagloodsen waar wel veel gevaarlijke stoffen liggen maar waar geen bedrijfsdeskundige direct beschikbaar is, moeten we meer zelf uitzoeken. Bij die categorie bedrijven ligt onze grootste zorg. Dan is een zo actueel mogelijke nauwkeurige stoffenlijst met een kaart van wat waar in het gebouw ligt de eerste informatiebron waarop we moeten vertrouwen.” ♦

Snelle digitale informatie, nu via CRP en straks via een vernieuwd flexibeler systeem, zal altijd een belangrijke primaire informatiebron blijven, maar Groenendijk ziet, ook bij een nieuw systeem, de noodzaak van een goed geïnformeerde bedrijfsdeskundige die van de hoed en de rand weet. “Er is een groot verschil tussen de grote chemiejongens in de haven, waar 24/7 professionele bedrijfsdeskundigen met een achterliggende bedrijfsnoodorganisatie paraat zijn, en kleinere bedrijven waar na kantoor tijd niemand meer aanwezig is. Bij die eerste categorie bedrijven maken we, naast de

beschikbare digitale basisinformatie zoals de bereikbaarheidskaart, dankbaar gebruik van de kennis en expertise van de interne veiligheidsprofessionals. Die vangen ons bij de poort op

“Er is een groot verschil tussen de grote chemiejongens in de haven, waar 24/7 professionele bedrijfsdeskundigen met een achterliggende bedrijfsnoodorganisatie paraat zijn, en kleinere bedrijven waar na kantoor tijd niemand meer aanwezig is.”

Mario Groenendijk

Informatiebeveiliging belangrijke eis voor bedrijven

De bedrijven die deelnemen aan het CRP zijn ook vertegenwoordigd in het project. Hoe kijken zij aan tegen een nieuw informatiesysteem en wat zijn hun wensen en eisen? Een van de leidende issues voor het bedrijfsleven is de informatiebeveiliging. Gewaarborgd moet zijn dat alleen bevoegde personen toegang krijgen tot de gegevens die voor de uitvoering van hun taken relevant zijn.

“Dat het voor effectieve incidentbestrijding belangrijk is dat de overheid snel inzicht heeft in hun actuele gegevens, staat voor de bedrijven buiten kijf”, stelt Peter Stoffer, die namens belangenvereniging Deltalinqs de categorie open overslagbedrijven vertegenwoordigt in het projectteam. “Als bedrijven zijn we er immers bij gebaat dat de brandweer snel en doelgericht kan optreden om de schade en impact beperkt te houden. Toch moet goed worden nagedacht over welke gegevens wel moeten worden gedeeld en welke niet. En ook op welke manier die gegevens beschikbaar moeten worden gesteld en hoe frequent ze moeten worden geactualiseerd. Keuzes voor de nieuwe systematiek moeten worden gemaakt op basis van de vraag: ‘Need to know? Or nice to have?’ Een aandachtspunt is dat de variëteit aan bedrijfsklassen in Rotterdam-Rijnmond groot is. Je hebt in de op- en overslagbranche containerterminals waar dagelijks duizenden containers in en uit gaan, maar ook kleine bedrijfjes met beperkte opslagcapaciteit. Als daar één container met gevaarlijke stoffen binnenkomt, verdubbelt hun voorraad. Het zijn moeilijk vergelijkbare situaties.”

Een ander punt is volgens Stoffer dat bij op- en overslagbedrijven de dynamiek groot is en dat de bedrijven zelf geen eigenaar zijn van de opgeslagen stoffen en goederen. “Alles wat onze loodsen binnenkomt en verlaat is van anderen, dus er moet heel veel informatie worden overgedragen. Dat moet een informatiesysteem goed kunnen behappen. Het huidige CRP is qua techniek en functionaliteit verouderd. Wij zien wel de belangrijke rol van het CRP voor veiligheid, maar hebben ook behoefte aan een systeem dat aan onze eigen informatiebehoefte tegemoet komt. Dan snijdt het mes aan twee kanten.”

Beveiliging

Op die lijn zit ook Cees Broeren van Wilhelmsen Ships Service. Een middelgroot bedrijf in

scheepvaartlogistiek dat wereldwijd rederijen voorraadt met materialen en producten voor gebruik aan boord van zeeschepen. Zoals reinigingsmiddelen en drukcilinders met gassen. “Wij onderschrijven het nut van een informatiesysteem dat bij incidenten snel inzicht geeft in welke gevaarlijke stoffen waar in het bedrijf staan. Zelf profiteren we ook van dat overzicht. Als bedrijf willen we compliant zijn met de regelgeving, dus gebruiken we het ook voor interne handhaving. Staat alles waar het hoort te staan en hebben we niet teveel voorraden in huis? Van een nieuw systeem kan wellicht ook onze interne bedrijfshulpverlening profiteren. Dat is nu nog lastig, omdat de informatie in de huidige opzet niet makkelijk op specifieke behoeften is te rubriceren. Kortom: een nieuw systeem moet niet alleen beantwoorden aan de eisen van de overheid, maar ook aan de wensen van de bedrijven. Informatie moet worden gefilterd, ook ten behoeve van de externe hulpverlening. Wat moet de brandweer wel weten en wat niet? Informatiebeveiliging vinden wij een cruciaal punt. We moeten zeker weten dat alleen bevoegde personen bij de overheidsdiensten de informatie kunnen inzien.”

Deskundigheid ter plaatse

Shell Nederland Raffinaderij en Chemie is een van de grote namen in het Rotterdamse

havengebied die participeert in het projectteam. Emergency response manager Gerrit de Heer ziet een uitdaging in de ontwikkeling van een nieuw informatiesysteem, dat ook op de omvangrijke en complexe Shell-terreinen goed uit de verf komt. “Shell kenmerkt zich door enorme opslagvolumes, maar ook door grote verschillen in processen en opslagmodaliteiten. Dat heeft gevolgen voor het actueel houden van het stoffenoverzicht. Voor onze tankparken is dat eigenlijk een onmogelijke opgave, want de inhoud van een willekeurige opslagtank kan gedurende de dag voortdurend wisselen tussen minimum en maximum. In de PGS-15 loodsen van Shell Chemie is het wat makkelijker om in- en uitgaande voorraden te beheren en te actualiseren.”

Gerrit de Heer wijst op het belang van de stevige bedrijfsnoodorganisatie die op de Shell-terreinen actief is, 24 uur per dag en zeven dagen in de week. “De sleutelfunctionarissen van onze in-terne noodorganisatie zijn voor de brandweer een belangrijkere informatiebron dan een statische weergave van gegevens in een digitaal systeem. Bij elk incident op ons terrein, is de production team leader op iedere installatie degene die alles weet van het proces, de installatie, de noodvoorzieningen en de stoffen die bij het incident betrokken zijn. Hij is hét aanspreekpunt voor Shell en de Gezamenlijke Brandweer als die arriveert en kan ook de benodigde noodmaatregelen in gang zetten. Zoals het inblokken van processen in installaties of het leegpompen van tanks of doorstromend zetten van leidingstraten om escalatie te voorkomen. Het is ondoenlijk om voor ieder risico-object op ons terrein al die informatie in een elektronisch systeem te zetten met als eis dat het ook voortdurend actueel is.” ♦

“Als bedrijven zijn we er immers bij gebaat dat de brandweer snel en doelgericht kan optreden om de schade en impact beperkt te houden”

Peter Stoffer

Richard Hoogwerf - Senior inspecteur milieu Inspectie en Handhaving (DCMR)

“Informatiesysteem niet primair voor handhaving”

Een gevoelig puntje rond CRP en het ontwikkelen nieuwe informatie-systeem is dat ook de toezichthouder meekijkt. DCMR Milieudienst Rijnmond is niet alleen een vaste partner binnen het netwerk van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond; de dienst inspecteert de bedrijven ook in opdracht van de gemeenten en de provincie met het oog op de vergunningverlening. Twee taken die elkaar niet hoeven te bijten, aldus Richard Hoogwerf, project-leider CRP bij DCMR.

Het CRP heeft een ingebouwde signaalfunctie als bedrijven gegevens met betrekking tot de aanwezige gevaarlijke stoffen onjuist invoeren. Ook als de toegestane opslagcapaciteit wordt overschreden, geeft het systeem een signaal af aan de DCMR. Toch zien we het CRP niet in de eerste plaats als handhavingssysteem, maar als een instrument ten behoeve van veilige en effectieve hulpverlening. Dat zien de meeste bedrijven gelukkig ook zo.”

“Toch moeten we de ogen er niet voor sluiten dat veiligheid en incidentbeheersing er ook bij zijn gebaat dat bedrijven zich aan de regels houden; dat zij niet meer gevaarlijke stoffen in

huis hebben dan de vergunde hoeveelheid en dat die volgens de juiste voorschriften worden opgeslagen. Bedrijven zijn evenmin gebaat bij een onbeheersbaar inferno als de overheid, dus we delen hetzelfde belang. Als DCMR voeren we veel inspecties uit bij bedrijven en dat kost zowel ons als de bedrijven tijd en energie. In mijn ogen kan een CRP nieuwe stijl helpen die inspectielast voor de bedrijven te verminderen. Op afstand hebben we immers al een goed actueel overzicht van de stoffenlijsten en de processen in het bedrijf. Als we al die informatie al hebben, kan de inspectie op locatie korter en effectiever zijn. Dat scheelt de bedrijven veel tijd.” Hoogwerf ziet als verdere aandachtspunten dat ook de gegevens van kleinere bedrijven beter ontsloten kunnen worden en dat de beschikbaarheid van gegevens onder alle omstandigheden moet worden geborgd.

“CRP kan als back-up dienen, als door een stroomstoring bij een bedrijf de elektronisch opgeslagen gegevens bij het bedrijf niet meer beschikbaar zijn. Het is handig om bedrijfsgegevens op meerdere plaatsen, die niet afhankelijk zijn van dezelfde stroomvoorziening, op te slaan.” ♦

“Bedrijven zijn evenmin gebaat bij een onbeheersbaar inferno als de overheid, dus we delen hetzelfde belang.”

Richard Hoogwerf

Marcel van Kampen - Process management & support (Port of Rotterdam)

“Een veilige haven is meer dan veilige scheepvaart”

Marcel van Kampen, manager Process Management & Support bij de Port of Rotterdam, vertegenwoordigt de Divisie Havenmeester in het project. Eigenlijk gaat het havenbedrijf qua veiligheid alleen over wat er op het water gebeurt en liggen de veiligheidstaken voor de landzijde bij andere partijen. Maar een grote wens van Kampen is dat op termijn de informatiestromen over gevaarlijke stoffen op het water en op het land via één systeem integraal te benaderen zijn.

“De veiligheidsregio en zijn partners kennen het CRP als gegevensbron over gevaarlijke stoffen bij bedrijven, terwijl het havenbedrijf via het Havenmeester Informatiesysteem HAMIS gegevens binnen krijgt over schepen met gevaarlijke stoffen die de haven binnen komen. In de praktijk van de vervoersstromen zie je echter niets meer terug van die scheiding tussen land en water. Want hét kenmerk van de logistieke processen in de haven is dat goederen en stoffen hier voortdurend van modaliteit wisselen. Producten komen met zeeschepen de haven binnen en worden opgeslagen op containerterminals, in opslagloodsen en tank- parken. Daarna worden ze verder vervoerd over de weg, over het spoor, met binnenvaartschepen of per pijpleiding. Niets blijft lang op dezelfde plek.”

“Nu is er nog geen integraal systeem waarmee we die hele keten kunnen overzien. We kennen het CRP, het HAMIS en registratiesystemen van ProRail voor het spoor en Rijkswaterstaat voor de binnenvaart. Een nieuwe versie van CRP is dan wel primair geënt op de opslag van gevaarlijke stoffen in bedrijven aan de wal; het

is mijn grote wens dat we er bij de ontwikkeling technisch alvast rekening mee houden dat het compatibel is met watergebonden informatiesystemen. Uiteindelijk zouden we bij meldingen van incidenten met gevaarlijke stoffen, ongeacht of ze op het land of op het water gebeuren, alle relevante gegevens via één informatieschil moeten kunnen ontsluiten. Zo kunnen alle partijen in de keten samen zorgdragen voor adequate informatie die helpt incidenten snel en doeltreffend te bestrijden. En dat is weer een belangrijke steun voor onze ambitie om veiligheid uit te stralen naar onze wereldwijde klantenkring. Hier hangt alles met alles samen, dus een veilige haven is meer dan nautische veiligheid op het water.” ♦

“In de praktijk van de vervoersstromen zie je echter niets meer terug van die scheiding tussen land en water. Want hét kenmerk van de logistieke processen in de haven is dat goederen en stoffen hier voortdurend van modaliteit wisselen.”

Marcel van Kampen

Marko Broeders - Hoofd van de afdeling operationele informatie (VRR)

“Operationeel informatiesysteem moet gebruikers ontzorgen”

Wat CRP mist, moet zijn opvolger er in functionaliteit bij krijgen: een operationeel informatiesysteem moet zijn gebruikers ‘ontzorgen’. Marko Broeders, hoofd van de afdeling operationele informatie, vertelt hoe in zijn ogen het ‘ideale informatiesysteem’ eruit ziet.

“De ontwerpers moeten zich kunnen verplaatsen in de behoefte van de bevelvoerder die met zijn ploeg onderweg is naar het incident. Hij is binnen een paar minuten ter plaatse en in de wagen heerst een zekere stressfactor omdat er in korte tijd heel veel moet gebeuren. De bevelvoerder heeft contact met de meldkamer, moet informatie verzamelen over aard, omvang en risico's van het incident en een eerste inzetplan met zijn ploeg bespreken. De tijd om alles op een rijtje te krijgen is dus heel kort, dus er is geen tijd om uitgebreid door menu's en submenu's te bladeren om alle relevante informatie op te zoeken. Alle relevante kernegevens helder en overzichtelijk op één scherm in één oogopslag bij elkaar; dat is het doel. Cruciale info voor de beslissingen in de eerste inzetfase, ook over de bestrijdingstactiek en bijvoorbeeld gebruik van de juiste blusmiddelen. Andere functionarissen hebben andere informatiebehoefte, maar ook voor hen geldt dat snelle toegang en overzicht essentieel zijn. In een potentieel stressvolle situatie moet je de aangeboden informatie ook kunnen verwerken en interpreteren, dus moet het to the point zijn.”

Belangrijk is volgens Marko Broeders ook dat het systeem qua bediening en interface aansluit bij de algemene trend van deze tijd. Het CRP is ontworpen voor gebruik op PC en laptop, terwijl nu tablet computers de nieuwe norm zijn voor de operationele informatievoorziening. “De informatieschermen zijn daar softwarematig niet voor ontworpen, dus moet je op een tablet of smartphone continu heen en weer scrollen als je een plattegrond van een bedrijfsterrein of opslagloods wil zien. Dat is echt heel onhandig in een incidentsituatie. Dan wil je snel overzicht hebben. een nieuw systeem moet dus platformonafhankelijk zijn en moet zijn ontworpen voor de tabletpraktijk.” ♦

“In een potentieel stressvolle situatie moet je de aangeboden informatie ook kunnen verwerken en interpreteren, dus moet het to the point zijn.”

Marko Broeders

